

Missio Savo
 Polvijärven Op:n kerhohuone
 17.12.2011
 Raamattutunti: Väinö Hotti

KUN AIKA OLI TÄYTETTY

JOULUN SANOMA – VAPAUTUKSEN SANOMA

”Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan” (Gal.4:4,5).

Vapautuksen teologiaa?

Tässä ei ole kysymys ”vapautuksen teologiasta”, jonka nimekkäin edustaja Suomessa on ollut teol.tri **Tapio Saraneva** (kirja: *Oikeudenmukaisuuden nälkä*). Saraneva tahtoo kirkon muodostuvan ”todelliseksi kansankirkoksi” (emt.s.66). Saraneva hyväksyy ”kansan uskonnollisuuden” (16). Köyhyys sinänsä tekee ihmisestä Jumalan valtakunnan jäsenen (115). Köyhien kanssa samaan etuoikeutettujen kastiin kuuluisivat ”moniongelmaiset”, ”seksuaaliset vähemmistöt” ja ”aviokriisin kokeneet” (116). Tässä mukaillaan myös piispa Riekkisen teologiaa, joka on toistuvasti painottanut seurakuntaa ”syntisten yhteisönä”. Samoin kuin Riekkinen, Saranevakaan ei tyydy mihinkään ”osaremonttiin”: ”Tärkeää on huomata, että vapautuksen teologia ei tarkoita yhtä teologista teemaa monien joukossa, vaan koko teologisen ajattelun uudelleenarviointia” (ss.11-12). Saranevalla oli painopisteenä yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus. Kirkon tulisi keskittyä ”tämänpuoleisiin”. Saraneva halusi tehdä kirkosta yksipuolisesti ”maailman parantajan”. Ihmisen henkilökohtaisen kääntymisen välttämättömyyttä opettavaa oppia Saraneva pitää ”pahimpana harhaoppina”, (ss.81-84). Saraneva antaa tunnustusta liberaaliteologialle: liberaali raamatuntulkinta on historiallis-kriittisine metodeineen merkinnyt suurta vapautusta ja näin palvellut osaltaan ”vapautuksen teologiaa”, (ss.128-129). Sekä Saraneva että Riekkinen antavat kristillisille käsitteille uuden sisällön.

ERILAISTA ORJUUTTA

1. YHTEISKUNNALLINEN ORJUUS

Egyptiläiset pitivät Israelia orjuudessa 400 vuotta. Israelilaiset olivat täysin egyptiläisten armoilla. Tähän liittyi ankara työn tekö. Siirtomaavallat ottivat Afrikasta kymmeniä tuhansia orjia. Neekeriorjuus oli merkittävä mm. Amerikassa. Kerrotaan, että kun orjuus lakkautettiin Amerikassa (1865), vielä sen jälkeen jotkut olivat orjuudessa, **koska eivät tienneet orjuuden lakkauttamisesta**. Monet uskovat ovat myös tietämättömiä (ainakin käytännössä) siitä vapausjulistuksesta, joka Golgatalla annettiin – ja ovat edelleenkin orjuudessa. He voivat olla sekä synnin että lain orjuudessa - **tietämättömyden tähden**. Itsenäinen valtio ovat suuri Jumalan lahja. Vieraan vallan alaisuus merkitsee parhaimmillaankin paljon elämisen rajoituksia.

2. USKONNOLLINEN ORJUUS

Eri uskonnolliset yhteisöt tahtovat orjuuttaa ihmisiä. Jäsenet pyritään saamaan määrättyihin kaavoihin, jotka rajoittavat omantunnon ja mielipiteen vapautta. Maailmassa on paljon ihmisiä, jotka ovat jonkun yhteisön ja järjestön rautaisissa kahleissa. Itsenäinen ajattelu ja omantunnon vapaus on monta kertaa kyseenalaista. Tästä on kouluesimerkkinä katolinen kirkko, joka hallitsi rautaisella otteella ja auktoriteetilla jäseniään. Joka ei alistunut kirkon johdon alle, saattoi jopa menettää henkensä.

3. LAHKOLAISORJUUS

Kirkkokunnat ovat jakautuneet pienempiin ja suurempiin toisiansa vastaan kilpaileviin ryhmiin. Ryhmäkuri tietää vapauden menetystä. Itsenäinen ajattelu tukahdutetaan. Johtajat ovat aktiivisia – jäsenet passiivisia. ”Me yksin oikeassa” on tyypillistä lahkolaishenkeä. Oman ryhmän korostamiseen liittyy kiinteästi toisten alaspainaminen. Asia vanhurskautetaan puhumalla ”hengellisestä kodista”. Tämä antaa luvan suhtautua ynseästi muissa piireissä oleviin Jumalan lapsiin – tai ainakin estää käytännön rakastamisen ja yhteyden. Tällöin myös EKKLESIA – ajatus käytännössä mitätöidään. Raamatullinen seurakunta on kuitenkin YKSI .

4. LAINORJUUS

Tämä merkitsee sitä, että ihminen pyrkii vanhurskautumaan hyviä töitä tekemällä – ja näin syrjäyttää Kristuksen hyvän työn. Väärin ymmärretystä Raamatusta otetaan tukea lainalaisuudelle.

”Raamatulla voidaan vieläkin sotkea Raamattu. Tuskinpa mistään muualta saadaan niin paljon hyviä rakennusaineita omavanhurskauden pystyttämiseen kuin Raamatusta” (Niilo Tuomenoksa).

”Teoista autuaiksi aikovat kiiruhtavat kärsivän Kristuksen ohi. Jumalan koko antiin on pieni hurskas kortta kantamassa. Ei siitä ole siltapuuksi kahden maailman välille, katoavan ja katoamattoman” Tuomenoksa).

Ihmisen luonnollinen tila

Jokainen on luonnostaan taipuvainen rakentamaan omia tikapuita taivaaseen. Kouluesimerkki tästä ovat juutalaiset, joiden taivastikapuissa on peräti 613 tikasta ja askelmaa. Pohjana ja perustana on Jumalan 10 käskyä. Mutta ne eivät riitä. Juutalainen tahtoo ”panna paremmaksi”. Hän pyrkii taivaaseen pääsyn **maksimoimiseen**. Katolinen kirkko nojautuu myös tekoihin – ja pyhimysten tekoihin. Kun joku on tehnyt syntiä, hänen tulee ripittäytyä, jota taas seuraavat ”hyvitystyöt”. On sanottu: Ihminen on luonnostaan juutalainen ja – katolinen.

GALATALAISET

Galatalaiskirje kertoo murheellista kieltä siitä, että uskoontulleetkin voivat hairautua lain alle. Uskoontulleella on oikeastaan kaksi sudenkuoppaa: 1) Hän menee takaisin entiseen syntielämään (kurittomuuteen suohon). 2) Hän menee lain alle (lain karsinaan). Syntielämään paluu merkitsee Jumalan vihan alle joutumista, mutta samoin tapahtuu myös lainalaiselle uskovalle.

10. Sillä **kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia**; sillä kirjoitettu on: "Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee".

11. Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska "vanhurskas on elävä uskosta".

12. Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: "Joka ne täyttää, on niistä elävä".

13. Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" (Gal.3:10-13).

2. Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi.

3. Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että **hän on velvollinen täyttämään kaiken lain**.

4. Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta. (Gal.5:1-4).

1. LAINALAISUUS JA SYNTIELÄMÄ SAMASSA

On huomattava, että lainalaisuus ja syntielämä viihtyvät mainiosti yhdessä. Lainalaisessa seurakunnassa korostetaan ihmissäännöksiä ja korkeaa moraalialia, mutta koska evankeliumin voima puuttuu, syntielämä muhii hurskaan kuoren alla. Lihallisuutta ei saada kuriin ihmisvoimin – siihen tarvitaan evankeliumin voima.

2. GALATIAN SEURAKUNNAN LÄPILEIKKAUS

a. He lähtivät judaistien eksyttämänä lain tielle – ja samalla hylkäsivät Kristuksen.

"Sanokaa minulle te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekö kuule, mitä laki sanoo?" (Gal.4:21).

b. He eivät ymmärtäneet, että uskossa Kristukseen tulee myös laki täytetyksi.

"Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi" (Gal.5:14).

c. Rakkaus ei saanut sijaa Galatian seurakunnassa.

"Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toinen toistanne perin hävitä" (Gal.5:15).

d. Lihallisuus oli vallannut tämän seurakunnan.

"Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä" (Gal.5:16).

e. Eriseuraisuus ja lahkot olivat Galatian seurakunnan tunnusmerkit.

19. Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,

20. epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, **eriseurat, lahkot**,

21. kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, **eivät peri Jumalan valtakuntaa.** (Gal.5:19-21).

f. Elivät orjuudessa.

24. Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka **synnyttää orjuuteen**, ja se on Haagar;

25. sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää orjuudessa lapsineen. (Gal.4:24,25).

g. Ismaelin lapsia

22. Onhan kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta.

23. Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen voimasta.

24. Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka **synnyttää orjuuteen**, ja se on Haagar;

25. sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemiä, joka elää orjuudessa lapsineen.

26. Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme. (Gal.4:22-26).

h. Herran omien vihaaminen

”Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin” (Gal.4:29).

VAPAAUS ON KOITTANUT

1. Orjuus on päättynyt – asemanmuutos – uusi aika

Paavali tuo esille, että lain aika päättyi Kristuksen ilmestyessä. Lain aika oli ”alaikäisyyden aikaa”. Jeesuksen tullessa tapahtui ”asemanmuutos”: lainalainen orja ostettiin entiseltä isännältään vapaaksi. Hänet ”lunastettiin” jälleen oikealle alkuperäiselle omistajalle.

1. Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, ei hän missään kohden eroa orjasta, vaikka hän onkin kaiken herra;

2. vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti.

3. Samoin mekin; kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alle.

4. Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

5. lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan.

6. Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba! Isä!"

7. Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; **mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.** (Gal.4:1-7).

2. Lunastushinta oli äärettömän suuri

”Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli **lunastava** Israelin” (Luuk.24:21).

”**Kristus on lunastanut meidät** lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: ”Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu” (Gal.3:13).

”hänen, joka antoi itsensä meidän edestämme **lunastaakseen** meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistakseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee” (Tiit.2:14).

18. tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, **lunastetut** turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne,

19. vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan” (1. Piet.1:18,19).

3. Orja ja lapsi

Orja palvelee isäntäänsä usein nurjalla mielellä. Hänen palvelutehtävänsä saattaa olla hyvin raskas. Kun se päättyy, ei ole toiveitakaan perinnöstä – orja ja palvelija saavat vain palkan työstään.

Luther kirjoittaa: ”Sillä niin kuin härät, jotka kovin vaivautuneina kantavat iestä, eivät korvaukseksi saa mitään muuta kuin ruokansa, ja niin kuin ne, sitten kun eivät enää kelpaa ikeellisiksi, teurastetaan, niin nekin, jotka laista etsivät vanhurskauta, ovat vankeja, ja heitä painaa orjuuden ies, toisin sanoen laki, ja loppujen lopuksi, kun kauan ovat kovalla työllä ja tuskalla itsensä loppuun näännyttäneet, saavat palkkansa: he jäävät orjaraukoiksi ikipäivikseen” (Gal.kirj.sel. s.552).

Lapsen tila on toinen. Hän palvelee ”iloisin ja vapain mielin”. Kun hän sitten aikuistuu, hän saa kodin koko perinnön. Jeesuksen kautta tulee Aabrahamin perintö uskovan osaksi:

4. Lapseus ja perintö

Lapsi ja perintö kuuluvat kiinteästi yhteen:

14. Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.

15. Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: ”Abba! Isä!”

16. Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia.

17. Mutta jos olemme lapsia, **niin olemme myöskin perillisiä**, Jumalan perillisiä ja **Kristuksen kanssaperillisiä**, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme. (Room.8:14-17).

”**Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan**, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan” (Ef.1:11).

13. Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatun Pyhän Hengen sinetti,

14. sen, **joka on meidän perintömme vakuutena**, hänen omaisuutensa lunastamiseksi - hänen kirkkautensa kiitokseksi. (Ef.1:13,14).

17. anoen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan

18. ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, **kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään**” (Ef.1:17,18).

”että **Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi** ja me niin uskon kautta saisimme luvatus Hengen” (Gal.3:14).

”kiittäen Isää, **joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset siitä perinnöstä**, mikä pyhillä on valkeudessa” (Kol.1:12).

23. Kaikki, mitä teette, se tehkää sydämestänne, niinkuin Herralle eikä ihmisille,

24. tietäen, että **te saatte Herralta palkaksi perinnön**; te palvelette Herraa Kristusta” (Kol.3:24).

3. Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisyntyttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta,

4. **turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön**, joka taivaissa on säilytettynä teitä varten” (1. Piet.1:3,4).

”Tänään, vuosikymmenien vierittyä, totean, että ”lähellä on aika ja kaikkien näkyjen täyttymys (Hes.12:23). Paavalin tavoin odotan iloisen luottavasti sitä päivää, jolloin olen näkevä kasvoista kasvoihin Hänet, jota pitkän elämäni aikana olen kirjoissani kuvannut ja joka omalla sydänverellään on minullekin hankkinut osallisuuden siihen perintöön, mikä pyhillä on valkeudessa Kol.1:12)” (Aapeli Saarisalo, Ihmisen Poika, 1986).

5. Ainut oikea suhtautuminen – vastaanotto ja kiitollisuus

Jos ja kun olemme Jeesuksen lunastuksen kautta päässeet vapaaksi orjan kurjasta elämästä, eikö mielemme täyty syvä kiitollisuus? Emmekö mielellämme siirry lapsen asemaan, joka meille tarjotaan sulasta armosta?

Aika on täyttynyt ja uusi aika koittanut. **Vanhaan ei ole paluuta**, ja miksi sinne palaisimme – orjuuden pesään? Lain aika on jäänyt taakse, armon aika on koittanut! Paluusta vanhaan varottaa vakavasti heprealaiskirje. Joka palaa entiseen elämään, **hän polkee maahan veren, jossa hänet on lunastettu**. Paluukielto koskee samalla vakavuudella sekä syntielämää että juutalaisuutta. Molemmat ”paluumuuttajat” joutuvat vääjäämättä Jumalan vihan alle!

26. Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä,

27. vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat.

28. Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman:

29. kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, **joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty**, ja pilkkaa armon Henkeä! (Hepr.10:26-29).

”Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta” (Joh.1:17).

14. Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa;
15. ja pitäkää huoli siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, "ettei mikään katkeruuden juuri pääse kasvamaan ja tekemään häiriötä", ja monet sen kautta tule saastutetuiksi,
16. ja ettei kukaan olisi haureellinen tahi epäpyhä niinkuin Eesau, joka yhdestä ateriasta **myi esikoisuutensa**.

17. **Sillä te tiedätte, että hänet sittemminkin, kun hän tahtoi päästä siunausta perimään, hyljättiin; sillä hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi.** (Hepr.10:14-17).

Meille on Kristuksessa tarjottu ”esikoisoikeus”, meille on valmistettu lapsen asema, jota siunausta me emme saa Eesaun tapaan halveksia!

KRISTITYN VAPAUS

Jeesuksen eräs nimi on "Vapahtaja". Tämä merkitsee ennen kaikkea sitä, että Jeesus vapahtaa synnistä ja lain orjuudesta. USKOVALLA ON VAPAUS ”OLLA TEKEMÄTTÄ SYNTIÄ”. Jeesus vapauttaa myös ihmis- ja kuolemanpelosta. Uskova on MAAILMAN VAPAIN IHMINEN! Kuitenkin uskovankin vapaus on "rajattua vapautta".

Uskovan vapauden rajoittimet

1. Kirjoitukset raameina. *"Ei yli sen, mikä kirjoitettu on"* (1. Kor. 4:6). Sana johtotähtenä varjelee syntielämäältä, hurmahenkisyydeltä ja isien perinnäissäännöiltä.

2. Totuuden puolesta. *"Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta"* (2. Kor. 13:8). Uskovien pitäisi siis juosta "totuuden perästä". *"Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä"* (Ef. 6:14).

3. Omalletunnonle kuuliaisina. *"Sen tähden minä myös ahkeroin, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä"* (Apt. 24:16).

4. Lähimmäisen huomioon ottaminen. *"Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu heikoille loukkaukseksi"* (1. Kor. 8:9). Tämä koskee esim. ehdonvallan (adiafora-) asioita ja liittyy mm. alkoholin käyttöön.

"Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi" (Joh.8:36).

"Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää lujina, älkääkä antako uudelleen sitoa itseänne orjuuden ikeeseen" (Gal.5:1).

”Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet; älkää vain salliko vapauden olla yllykkeeksi lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa” (Gal.5:13).

”Te olette kalliisti ostetut; älkää olko ihmisten orjia” (1. Kor.7:23).

”ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia” (Hepr.2:15).

”Sen tähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en minä ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni” (1. Kor.8:13).

”TEILLE ON TÄNÄ PÄIVÄNÄ SYNTYNYT VAPAHTAJA”